

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena Novin na celo leto je: doma 20., v Ameriko 80 Din.
Cena Marijlnoga Lista na celo leto je: doma 10 Din., v Ameriko 50 Din. Novine prihajajo vsaki teden, M. List vsaki mesec. Naročniki M. Lista dobijo kalendar brezplačno, naročniki Novin pa za polovično ceno, letos za 3 Din. Rokopisi se ne dajo nazaj. Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali opravištvno Novin v Crensovcu, Prekm.

„Vredništvo i opravištvo Novin je v
Crensovcih, Prekmurje“.

Vrednik Klekl Jožef, vp. plebanoš v Crensovcih.

Oglasi, (inserati) se tudi sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok en dinar za večkrat popišt. Cena malih oglasov je do dvajset reči 5 Din., više od vsake reči pol dinara. Med tekstem je cena oglasov cm² dva dinara v „Poslanom“ tri dinare. Ki naroči 14, 12 ali celo stran, dobi 25% popišt za edno objavo, za večkratno več. Takso za vse oglase plača opravištvo „NOVIN“.

Govor nar. poslanca g. Šiftar Geze, marca 12. na 56. seji narodne skupščine.

Z ukinitvijov katoličanskih ino evangeličanskih verskih šol v Prekmurji bi bilo vničeno zavúpanje ljudstva v našo državno oblast, ar bi ta ukinitjev gazila našo ustavo, štere veren čuvar ste po svojoj službi Vi, ali bi bár mogli biti. (Zazavanje: tak je!)

Da ne govorim samo od verskih šolah, naj vam pokažem tudi sliko od razmer državnih osnovnih šol v Prekmurji, z koj bodete razvidili, v kak žalostnom stanji se nahajajo tudi državne osnovne šole.

V Prekmurji je skupno 32 osnovnih šol, štere so dnésden zavolo nedovoljnih državnih kreditov v obvúpnom položaji. Te šole nemajo niti na potrebnejših učil, menka njim kredita za stvarne šolske potrebščine, prav posebno pa za kúrivo, to je za drva ino premog. (Jakob Vrečko: Što je toga kriv?) Zdajšnja državna uprava. Čmotna nevolja teh šol je dospela do vrha.

Te šole so dobile v jeseni nekaj kúriva na porgo od veleposestev ino od trgovca Viktora Cipota v Murskoj Soboti. Tem dobavitelom se je obljúbilo poravnati račune s 1. januarom 1. 1924. ali to se nej zgodilo. Računov tudi ne mogoče poravnati, ar se iz dovoljenih dvanajstin ne more nakazati potrebna svota penez.

Nujno bi bilo zato potrebno, da ministrstvo prosvete da taki na razpolago najmanj 160.000 dinarov zúvrednoga kredita za državne osnovne šole v Prekmurji. S tem bi bili za enkrat pokriti stroški za stvarne šolske potrebščine pa za kúrivo i bi bilo mogoče poravnati tudi dug šolskim voditelom, ki so kak idealisti od svojih malih plač posodili za stvarne šolske potrebščine okrogli znesek 90.000 dinarov zdaj teh penez ne morejo dobiti nazaj, čeprav so je že ponovno zahtevali. Izterjavajo ga, se zna, zaman ar nej sredstev, da bi se jim mogle povrniti izposojene svote.

Nešterne državne osnovne šole so že popolnoma porabile male vnožine drv ino so mogle prekiniti včenje, druge pa nanzanjajo, da bo zmenjkalo kúriva naslednje dni, da bodo mogli voditelje šole zapreti, ar šolarje v mrzloj sobi ne morejo paziti na navuk ino delati. (Zazavanje: Žalostno.)

Dobavitelje, ki so v jeseni dobavili šolam drva ino premog, grozijo, da bodo dužne zneske izterjali potom sodišča odnosno odvetnika ino da bodo računali zamudne obresti, kak je to navada v bankah. Iz toga lahko nastane državnoj blagajni po nepotrebnom venika škoda. Odpomoč je mogoča samo na te način, če se hitro nakaže, kak povedano, najmenje 150.000 dinarov zúvrednoga državnoga kredita. (Kak smo zvečali je te penez nakazan. Vr.)

Kompetentni faktorje so že mesca maja 1925. opomenoli višji šolski svet v Ljubljani na vse potrebe, pošiljali so spomenico za spomenicov, toda višji šolski svet nam ne more pomagati, če nema penez. Pripominjam, da je višji šolski svet

že likvidirao vse obračune za leto 1922/23. se zna, samo na papiri, ar penez nej.

To je jako pereča zadeva osnovnoga šolstva v Prekmurji ino je nujno potrebno, da se to hitro reši.

Nazadnje opominam gospoda ministra prosvete na to, da naj upošteva naše učiteljstvo pri ugodnostih, štere njim predvidevata člen 40. i 137. zakona o civilnih uradnikih (Službene pragmatike), v koliko se nahašajo na učiteljstvo v Prekmurji. Prekmurje je pokrajina, gde se mora opravljati služba s stalno zvišenov pozornostjov ino to s pogledom na obmejni položaj. Iz toga razloga prvič ne dobimo učiteljstva toliko, koliko bi ga potrebúvali, drugič pa ne v primernoj službenoj starosti ino primerno kvalificiranoga.

V dokaz tomi naj slúži dejstvo, da je bilo lansko šolsko leto nameščenih v Prekmurji 46 pomožnih učnih moči, od šterih še dnés službuje 26 ino da nam pri tom še zmirom fali 8 učnih moči.

Preminočo jesen so iskali pri nas svoje pribežališče samo mladi, strokovno še neizkušeni abiturijenti ino abiturijentke, od starejših učnih moči se pa nišče ne potegúje za namestitev v Prekmurji.

Če bi se za Prekmurje upoštevale ugodnosti člena 40. i 137. zgoraj citiranoga zakona, bi smeli gojiti vúpanje, da dobimo ta zadosta ino dobrih starejših učnih moči.

Ar se s strani ministrstva prosvete naše potrebe ne upoštevaajo v zadostnoj meri ino se nam jemljejo celo naše stare pravice, izjavljam, da bom glasao proti proračuni ministrstva prosvete. (Živahno odobravanje ino ploskanje na desnici.)

Podpirajo pokvarjenost.

Vsem je znano, kak velike krivice se godijo v orsagi. Mite, podkúpljenja bujno cvetújo; pravde se ne pošútejo, sirota se ne zagovarja, dače se tak povekšavajo i tak krivično razdeljavajo, da Slovenci i Horvatje bodo mogli za kratek čas odati svoja imanja te, gda se beogradski bogataši v svile oblačijo i si palače na štiri štoke zidajo. Naša stranka kak prava kršćanska stranka si je globoko na srce vzela te nevole i se je odločila, da se bo z cele moči borila proti radikalnoj vladi, i njenim zaveznikom, štera dela te krivice, jo bo vrgla i dozđajšnje krivice spremenila v pravično državno ravnanje. Naj svoj namen dosegne, je oprosila vse parlamentarne stranke, naj jo pomagajo v toj borbi i je iskala tudi zveze z Radičovov strankov, ka bi ta prišla v Belgrad i pomagala vrći vladu. I pogajanja so šla veselo naprej. Po teških borbaj se je dosego sporazum. Radič je priznao svojo zмотo, popravo je svojo dozđajšnje krivo politiko i je pústo svoje poslance v Belgrad. Prišlo jih je više 60. Zadosta nas je bilo, da vržemo vladu. Komaj so se pokazali prvi Radičevci med nami, komaj je vido Pašič, da so Slovenci i Horvatje združeni, tak se je zbojao, da ne je dopústo verificirat njihove mandate i je taki

dao ostavko. I gda smo samo za par stopajov bili od vlade, gda nam je bila sama krona (kralj) naklonjena, ka dobimo do rok ravnanje orsaga i pomagamo srbskoj, horvackoj i slovenskoj siroti do pravice — so se najšle judaške dúše: *Slovenski i horvacki demokratje so za ministerske stolce odišli v Pašičovo vladu, naj se krivice nadale godijo naj se siroti pravice nadale ne delijo odišli so, da dobijo velike — velike plače, vi pa plačate velike — velike dače.* — Ostali smo v maloj manjšini od par glasov, štera kak se vúpamo, bo se v bodoćih volitvah popravila, če te stanovitni i te — dragi naši volilci, te bo napočila zlata doba v našoj lepoj domovini. Ostanite zato, dragi naši volilci stanovitni pri našoj stranki, kmečkoj zvezi. Pridite vsi razaj, štere so Radičevci preslepili. Zdaj lahko vidite, da je naša pot bila prava do Beograda, prišli so oni za nami. Slovenci Slovenca naj volijo, domaćini domaćina, kršćeniki kršćansko mislećega poslanca. Ne dajte se od nikoga zapelati, rešitev vaša je jedino v kršćanskoj Slovenskoj ljudskoj stranki ali kmečkoj zvezi. Čuvajte se vukov v ovčoj obleki.

Odgovori na ugovore.

Ugovor: Ne dam za Martinišće, zatogavolo, ka do se praj tam tudi za fiškališe vćili, šteri do potem mojo deco güllli.

Odgovor: Či fiškališje gülljo ali ne, ne vemo. To pa znamo, ka so fiškališje potrebni i zato tudi so po celom sveti. Znamo tudi, ka fiškališje po silí nikoga ne gülljo. Što se pa rad pravda i si išče fiškališa, si je sam kriv. Znamo tudi to, ka či je fiškališ pravi kršćanski človek, takši, ki pošúteje péto, sedmo pa deseto božo zapoved, te nede nikoga po krivici gülo. Pravično plačo za svoj trúd pa sme tudi on prositi. V Martinišći se pa za fiškališa nišče nede vćio, ar do tí samo dijaki iz gimnazije, štera trpi osem let za vse dijake vednako. Gda pa dijak dovrši osmo leto, te si zbere stan, šteri ga veseli i de se mógeo iti vćit v vekše varaše.

Ugovor: Ne dam za Martinišće. Tam de sin mojega neprijatela vživao moje trúde.

Odgovor: Tak? Te pa maš neprijatela? Kakši kršćenik pa si ti? Se boš zagovarjao rekši: Vej je nemam nikaj proti njemi, liki viditi ga nemrem nikak... Ravno to je znamenje, ka maš dosta proti njemi. Si njemi škodoželen, njegove nesreče se veseliš, ga ogrizavleš, si hamičen, či bi se njegov sin za gospoda izšolao. Pa zatogavolo ne daš za Martinišće? Ka je pa sinek tvojega neprijatela kriv, či ti pa njegov oča nemata kršćanske lúbezni med sebov? Ka so krivi vnoji drugi dećkeci, šteri do vživali dare svojih dobrotnikov, za štere do vsaki den molili? Kršćanska dobrotelnost ne pozna meje.

Ugovor: Ne dam za Martinišće, zato ka je ne v našoj fari.

Odgovor: Martinišće je za dijake i ne za štimanje samo edne fare. Zato se more postaviti tam gde so dijaki, to je pa samo v Soboti.

Ugovor: Ne dam! Moj sosid je bogat, pa nikaj nešče dati.

Odgovor: Zakaj tvoj bogati sosid nešče dati, ne vemo. Znamo pa, ka je Jezuš jako ostro gučao proti skopomi bogatci. Skopost ma v pekli svoje premoženje. Zato pa što več lejko da svojemí potrebnomí bližnjemi, je več dužen dati. Ti ne gledaj na božne pelde, nego nasledij tisto siroto dovico, štera je dala samo dva filera zato, ka je već ne mela. Pride čas, ka tvojemi bogatomi scsidi kaj gene srce pa odpre najvekšo možnjo. Zna biti celo življenje ne

da nikaj, pred smrtjov pa se spomni na Martinišče i njemi dosta jezerc zapusti. S tem popravi svojo skopost i Bog njemi poplača z večnim bogastvom.

Ugovor: Ne dam! Naj dajo tisti, šteri do meli tam stvoje sine.

Odgovor: Martinišče nede samo 30 ali 50 let stalo. Bog zna, kelko sto let po našoj smrti de jemalo mladeniče pod svojo dobrodelno streho. Je ne mogoče, ka od tvoje dece dete pride notri? Ali pa kakši drugi od tvojega odvetka? Pa čiravno tvoji ne bi, vej bo dosta drugih, šteri so ravno od tistoga Boga, kak tvoja deca. Či pa ti nemaš svoje dece, je to eden vzrok več, ka si dužen pomagati drugim. Vsi mamó eden cio, to je, zveličati se. Pri tóm velkóm deli si pa móremo podati roke eden ovomi, to je, moremo si pomagati, ka srečno pridemo v večno domovino.

Ugovor: Ne dam, zato ka tam samo tej Slavi ščejo meti svoje škole. Či bi bilo vogrsko ali nemško ali kakšte inači, bi dao dosta, nego za te Slave . . .

Odgovor: To je moderna modrost! Vredna je pa telko kak edno rešeto grahovoga liščanja. Pod tom govorom je skriti tisti strah, šteri je notri ves voteo okoli ga pa nikaj nega. Smo že ednok povedali, ka se svet vrti mi pa ž njim vred. Či se što ne bi rad s tem svetom vrto, naj čaka na tiste lepe čase, gde se bodo ljudje z „luftbalonom“ pelali na mesec, šteri se lekaj inači vrti kak zemla . . . Krščeniki smo dužni ljubiti svojo domovino. V svetom Pismi stare zaveze čtmo od Judit kralice: „Bog njoj je zapovedao, naj prosi za svoje ljudstvo i za svojo domovino.“ Sv. Avguštin pravi: „To je že notri v človeki tak stvarjeno, ka svoj rojni kraj i svojo domovino ma rad. Zato pa dela nečloveško tisti, ki povrže domovino, jo zame-tavle ali nešče v njoj živeti.“

Ugovor: Ne dam, zato ka de tam klošter!

Odgovor: To je pa ešče bole moderna modrost kak ova gori. Ka je klošter? Klošter je tista hiža, v šteroj so bratje ali nune celo življenje tak zapreti, ka nikam po sveti ne smejo. Njihova glavna dužnost je Boga hvaliti z molitvami i pesmami pa se pokoriti, tudi za tiste, posvetnjake, štere je moliti sram, postiti se pa strah.

Martinišče pa ne bo takši zaprti klošter. Dijaki do smeli veseló kričati, spevati, skakati gda de za to čas. Da bodo pá tudi hodili v cerkev molit, je ščista razumlivo, kajti, to je dužen vsakši kristijan. Njihovi predstojniki majo svoje redovne regule, štere pa so pa božoj voli takše, ka navidezno majo malo klošterskoga. No, vej znamo, zakaj se ništerni ljudje držijo tak kisilo, gda čujejo ime „klošter.“ Znamo, znamo . . . oni pa tudi znajo . . .

Kelkó teh „Nedamov“ se je nabralo pri tóm ugovarjanji! Cilo sedem jih je! Pa so ešče ne vsi. Je pa tak, kak pravi latinski pregovor: Kelko glav, telko mišljenja. Vsakši misli s svoj glavov. Edni krivo sodijo kakše delo zato, ka neščejo razmiti. Próti tem sedmerim „Nedamom“ pa postavimo sedem močnih „Damov.“

1. Dam zato, ka Bog šče to od mene.

2. Dam zato, ka je to delo krščanskoga smilenja.

3. Dam zato, ka si kaj za nebesa zaslužim.

4. Dam zato, ka si vzgojimo krščansko inteligenco.

5. Dam zato, ka rešimo mladino.

6. Dam zato, ka je to moja čast.

7. Dam zato, ka to žele od mene domovina. (Dale.)

NEDELA.

VI. Postna ali cvetna. Evang. sv. Mat. XXI. 1—19. Jezusa slovesno sprevođi v Jeruzalem. Tu ide v cerkev i z te prežene kúpce rekoč: „Moja hiša se hiša molitve imenuje, vi ste pa jo napravili jamo razbojnikov.“ Če dober Jezus za razbojnika spozna tiste, ki so samo v pred-dvóri cerkve odavali za aldov potrebne reči, za staroga zakona, gda ešče ne bilo oltarskoga svestva, o keliko bole so pred njim zdaj razbojniki, ki božo službo motijo. Zakaj razboj-niki? Zato, ar svoje bližnje oropajo največšega bogastva, darov, milošč sv. meše, naj sv. oltar Svestva i tak morijo njihove duše. Posebno. greši zato i próti ljúdezní do bližnjega, ki se v cerkvi slabo oponaša.

Ljubézen do bližnjega.*

Glej, pohúšlivec je preoblečeni húdi dúh. O, čí bi prišeo sam húdi dúh s pekla nas nago-varjat v greh — mala nevarnost! Prestrašili bi se ga, bežali bi pred njim, podali se v cerkev k molitvi; ka bi mogočo škoditi našoj dúši? Tak pa se približava v podobi staroga znanca, v peršoni toga i toga moža, mladenca, te i te žene, mladenke . . . Ah jaj! Jaj sveti zavolo strašnoga vničenja, štero napravijo tak preoblečeni šatani — pohúšlivci! Ne je pretio Kristuš: Jaj sveti zavolo vojsk, štere bodo po njem grmele! Ne je pravo: Jaj zavolo betegov, dra-goče, lakote, sirmaštva! Zavolo vsega toga se najmre šče lahko punijo nebesa . . . Pretio pa je po pravici: Jaj sveti zavolo pohúšanja! . . . ar ž njim se more puniti samo — pekeo . . .

Predragi! Pitajmo dúšno vest, čí smo tudi mi kak med temi strašnimi grešniki proti ljubezni do bližnjega, med pohúšlivci. — O, ne daj Bog! Krivóverec Berengarij, šteri se je sledkar spre-óbrno i spokorio, je pravo na smrtnoj posteli: „— Naskóri bom stao pred sodnim stocom božim. Za grehe, štere sam sam véčno, vóštam, da mi bo prizanešeno, ar sam se dosta pokoro. Toda za grehe, štere so vécnoli drugi zavolo mene, tisti, štere sam jaz zapelao, se bojim pogúbljenja, ar ne vem, kak bi zanje delao pokoro.“ O, ali bi mogli mi nači praviti na smrtnoj posteli, čí bi tudi mi pohúšali druge? I čí bi pohúšali celo verti svoje služabnike, vóštili svoje vučenike, dúhovniki svoje verne, stariši svojo lastivno deco? Čí bi je zapelali k slabomi? O Bog, smileni Bog! Ali čí pohúšanja ne bi odvrnoli, kda bi to lahko vécnoli? . . . O sveti angeli varvači tisti, štere smo znabiti pohúšali — popravite vó, ka smo mi zagrešili!

* Predga dr. M. Opeke stolnoga kanonika v Ljubljani. Izdala tiskarna Ničman v Ljubljani.

Ve zdaj sklenemo, z lepimi navuki, z dobrim zgledom, i s krščanskim življenjem vécniti, popravit, ka moremo. O, rešite vi dúše, za štere je vmro Kristuš! Stavite vi, angeli, goro greha, štera se je znabiti že začnola kotati, da ne zakrlje v peklesko dolinó neprecenljivih dúš naših bratov i sester i — nas sami! Amen.

Glasi.

Slovenska Krajina.

Demokratske laži. Demokrati so v Lipovcih trdili, da so narodni poslanec Klekl delali zato, da se drva smejo vóvoziti iz Slov. Krajine. — Nesramnjaki. I z prošnjami, i z protesti pri naših oblastvaj, pri ministri i še v parlamenti so vsikdar samo za to delali, da se drva ne smejo vóvoziti. Vnoga pismena svedočanstva to posvedočijo. Demokratje mislijo, ka z lažmi premotijo naše ljudstvo i ka de to za njimi šlo, jako se motijo. Naš narod dobro zna, ka so se odali Pašičovoj vladi i pokopali pravice slovenskoga i horvackoga ljudstva, naš narod predobro pozna, ka je šker demokratov bila i je i bo laž.

Kak se izgovarja davčno oblastvo? Davčno oblastvo se izgovarja, ka je Hartnerova dača zato tak mala, ar se računa od l. 1921, gda je mlin še malo noso? — Dobro, ali zakaj pa računa davčno oblastvo pri siroti dačo od l. 1923, bogatci pa od l. 1921? To naj nam razloži g. Prelog. — Pa istina je to, ka l. 1921. sta Hartnerova trgovina i njegov mlin tudi več dohodkov nosila, kak tistih siromaškejših obrtnikov v M. Sobóti, šterim je večša dača naložena — To na govorice v M. Soboti.

Napadajo našo stranko demokratje, zakaj je objavila v „Novinah“ ka je ona nej glasila „Slovinci,“ blagoslavlanje zvonov na Tišini. Mi ka smo pisali, ponóvimo. Stranka ne je javila; potvarjalo se je tajništvo i naša stranka, da pošilja notice „Slovinci,“ štere kalijo mir i napadajo dúhovščino. Mi smo na to potvarjanje odgovorili. Stranka to ne je vénila. Da bi pa stranka s tem protj slovenščini delala, se njej nej trbej zagovarjati. Ar če naše stranke ne bi bilo, nieden demokrat ne bi vidó Prekmurja, zvún če bi je gledao z kapelskoga brega. Tu se bogatijo tei ljudje i li napadajo tiste, kim se majo zahvaliti, da njim dobro ide. Je to poštenost g, demokratje?

Gornja Lendava. Mi občani mamó ednoga poštenoga dečka, bi bió i se držl kak eden poštenjak. Samo edno krivico ma, najmre to, da ma preveč velike prste. Lansko leto smo čteli, da je ponevero nekaj penez te gosp. na pošti v Gornji Lendavi; komaj je vsedo to kazen, že pali, kak se sliši je proti njemi ovadba, ar se te gosp. tak oponaša, da se ne spodobi za ednoga, ki bi mogo nam kazati poštenost, ga bomo drugóč imenuvali z imenom, če se ne bode poboljšao.

Cankova. Cankovska fara je po dugóm čaknji bila deležna sv. misijona. Dne 8. marca so prišli k nam trije gospodje misijonarji od Sv. Jožefa nad Celjem. Pred lepov okinčanov cerkvi ov so jih pozdravile belo oblečene dekletke iz Marijine družbe. Verniki so se sv. misijona v prav vngom števili vdeležavali. Pri pridigaj je bila cerkev

Fabijola

ali

Cerkev v katakombah.

II. Boj.

Potegnola sta ga na cesto, ga zvoščila po rokaj i zatanki, da je k sebi prišeo. Med tem so prišli njegovi slugi, dala sta ga v varstvo njim i zročila tudi mošnje s penezí, štera njemi je spadnola od pojasa, kda sta ga vlekla na súho. samo svoj nož si je zadržao Pankracij, šteri njemi je z nade spadno, kda je trgao casarski razglas i šteroga je noso Korvin vsikdar seov, kakti svedočanstvo proti Pankraciji, da je on ztrgao razglas.

Kda je Korvin popolnoma prišeo k sebi, so njemi njegovi slugi pripovedavali, kak so ga zvelkli z vode, pa da mošnje neso najšli; venda se je v mlaki zgúbila. Nesli so ga v bližanjó hišo, da si odpočine. Sami so pa popravljali škola i se dobro meli — za peneze svojega verta.

Tak sta te den povrnola krivičnost dva človeka — vernik i krščenik.

Že prle, kak je bila casarska zapoved vódana za preganjanje krščenikov, so se trúđili pri zidanji Dioklecijanovih toplic skoro sami krščanski róbi, ešče bole pa za časa preganjanja, ar so čakali na casara samoga, da si pogleda svoje delo i zato so se težakí dosta bole trúđili, da delo kem prlé dogotovijo. Dén za dnevom so vozili iz rúdokopov i kamnolomov vsej pokrajini rimske države vsakojake ljudi, krščenike se razmi; ednoga privezanoga k drugomi, v Rim, da pomagajo pri žmetnom deli. Edni so vozili

kamenje, drugi sò je klesali, tretji so žagali marmor, šrti so delali mort, peti zidali itd. — preci jih je bilo, ki so ne bili véčni takšega dela, pa vendar so delali brez trúda. Za delo i trúd sò pa dobili ravnoisto kak živina, s šterov so vozili: kakšo kmično luknjo za noč, jestvine telko da so komaj živeli i telko odevala, da so ne spomrzoli od mraza i zime. Poleg tej vnogi nevol ešče jih je gútilo na rokaj i nogaj težko železje, za hrbtom njim je pa bila vsikdar nevarnost pazitelovoga biča ali korbača, ki so svoje čemere trli na nedužnih lúdej i so njim s tem poravnali plačo za njív trúd i delo.

Le ništerni krščeniki po Rimi so njim nikkelo olehkotili to žmetno delo. Podkúpili so pazitele i tudi tak, brez straha, so prihajali med nje i njim prinesli tečne hrane, tople odeje i kaj namali penez, da so si mogli pazitele nikkelo pridobiti. Priporočali so se njim v molitev i so kúšovali njíve rane, štere njim je napravilo nesmileno železje za Jezusa, za Šteroga so vse to radi pretrpeli.

Od vsej strani vkúp spravlene krščenike pa so Rimlani ne meli za težake nego meli so je, — kak mesar svinje v hlevi. da si pri prilike odebre najdebelejšega za koline, — za hrano divjim zverinam. Kda si je rimskó lústvo poželelo divje igre, — hajdi na krščenike i so jih odebrali bñše za krvave-strašne igre.

Takša prilika se je približavala ravno zdaj. Z preganjanjom so si ravno ne mogli dosta pomagati, ar nédnoga kaj bole velavnoga človeka so ne mogli dobiti v roke; lústvo si je pa želelo bogatejše lovine i je kričalo po krvavejšem mesarjenji, po igraji s pesnicami. Ar se je prib-

ližavó casarov rojstni den, so njemi šteli prikazati te dén krvavo veselico za god.

Protj konci decembra meseca, je bilo že, kda je šo Korvin med krščanske delavce v Dioklecijanovih toplicaj, da si izbere najbolše ljudi za igre. Iz njim je šo Katul, za izberanje navajeni. kak pravi mesar, kj po senji hódi i zna najti pravo živinče. Kda zagleda prvoga pazitela vjetnikov, njemi pokima i pravi:

„Rabirij, na casorovo zapóved sem prišeo, da si zberem nikkelo tvojih ljudi za (prihodnje) prideče igre.“

„Žao mi je, da ti ne morem dati niti ednoga ne, ar jaz morem v gotovom časi dogotoviti delo i to mi je nemogoče, če mi menkajo težaki.“

„Jaz ti nemrem pomagati, priženejo ešče vnógo drugih krščenikov. Le pelaj nas s Katulom med nje, da si ódeberiva té boše!“

Rabirij si je nikaj muvo sam pri sebi, ali pomoči ne bilo. Pelao jiva je okoli nekšega vogla na veliko dvorišče. Ništerni so delali ravno pravo, da bi velkanski granitni stebler vzdignoli vujška i ga postavili na njegovo mesto. Katul migne Korvini i njemi pokaže na dva mladenca, ki sta bila do pojasa goliva, lepoga tela i jako močniva.

„Rabirij teva morem meti, ravno za moj poseo sta. Gvišno sta krščenika, ar tak skrbno delata.“

„Brez teva pa za zdaj nikak nemrem biti; teva dva mi delata za šest drugih ali za eden par konjov. Počakajte, da bomo delo dokončali i potom jiva pa lejko odženete.“

Dale.

natlačeno puna. Naša precej velika cerkev je večkrat ne mogla vnogoga naroda obseči, tak da so mogli ništerni zvinaj pred dverami stati. Čiravno je bila ta pobožnost samo za domače vernike, vendar je prišlo dosta ljudstva od drugod, ništerni celo po tri vore daleč. Gospodom misijonarom so pomagali tudi domači duhovniki, vendar so komaj zmagali vno go delo v cerkvi. Najlepše pa je bilo zadnje nedeljo, dne 16. marca, kda je bilo zagojdná vküpnó prečiščávanje cele fare. Med tjeđnom i v zadnji dnevaj je bilo vse vküper do 4000 svetoga prečiščávanja. V nedeljo zaodvečera pa je bil blagoslovljen pred cerkvijov veliki misijonski križ, ki nas bo spominjal vsigdar na navuke, štere smo čüli i na oblübe štere smo včinoli med sv. misijonom. Za sklep. sv. misijona smó pa imeli nad vse lepo procesijo z sv. Rešnjim Telom, štere se je vdeležilo ogromno število naróda od vseh krajov, da so si ljudje zgučavali, da so ešče na Cankovi ne videli telko ljudstva vküper. Gospodom misijonarom óstanemo hvaležni na ta način, da se ščemo tak ravnati, kak so nas napelávali i živeti po navukaj, štere so nam dali. Hvaležni smo pa tudi vsem, šteri so pripomogli do sv. misijona. Pa tudi „Novin“ ne pozabimo. Naši širiteli se bodo poskrbeli — kak njim je bilo priporočeno — da jih spravijo v vsako krščansko hišo. Marijine družbenice pa bodo gledale na to, da pride v vsako hišo „Marijin list“ i da ga bodo družbenice tudi čtele, saj bo gotovo poročal tudi o naši Marijini družbi.

Županski tečaj v M. Soboti dneva 25. marca se je sijajno posrečo. Vdeležba je bila zaistino veličastna, več kak 120 županov i občinskih poglavarov, ki so do zadnjega kotička napunili največšo šolsko dvorano. Po vojaškom referatu je predavao gospod okrajni glavar Lipovšek od vertivanja v občini v širšem pomenu i vsikdar je naglašao pa v pogled jemao posebne okoliščine našega kraja. Jako na globoko je vzeo od občinskih pristojbin i potrošov. G. dr. Bratina je predavao od samostojnoga občinskoga delokroga i vpeliao v svoje predavanje praktične vzglede. Poslušavci so z živim zanimanjem sledili rečam predavatelov. Posamične važne stvari so si zabeležili, v vno gih zadevaj se je pa razvio živ razgovor. Vüpamo, da je te tečaj popunoma dosegno svoj namen: hasno bo oblastem i uradom, največ haska pa bodo od njega mele občine. Nazočiva sta bila oba konceptniva uraduka glavarstva i okrajni tajnik g. Svoboda.

V Dolnjoj Lendavi je s prihodom pomladi opet vse bole živo postalo. Ne samo, da gorice odmevlejo od pesmi slovenskih kopačov, nego tudi notri v mestu med ljudmi, v duševnom življenju je prišlo nekaj stajenja. Dozdaj je bilo vse bole mrtvo, vsakši je bio s samim seboj največ zaposleni. Od zajtra do večera je opraviao svoje dužnosti, večer je premišlavo kak de prehrano sebe i svojo družino, nazadnje pa je zaspao i či je ravno drugo zajtro vstano, je delao kak prvi den. — Ali zdaj nekaj časa je vse inači. Že mesec dni se čüjejo tak na večer mili glasi gosli, klarineta, bajza i drugih inštramentov. Ustanovo se je domači orkester. Pred tremi tjeđni so priredili učenci meščanske šole prav lepo uspeli večer s petjom, deklamacijami, telovadbom i kratkov igrov v spomin v proslavo slovenskoga pesnika Josipa Stritará. Zadnje dneve pa je pa postalo živo v dvorani hotela Krone, dramatični odsek se je pripraviao na igro „Cigani“, štero je uprizoro v soboto dne 5. aprila zvečer. Občinstvo je v velkom številu prišlo letos že na to tretjo prireditev dramatičnoga odseka. Pri toj priliki je tudi prvokrat nastopo domači orkester pod vodstvom ravnatelja meščanske šole, g. Goriška. Igra je jako lepó uspela, za koj ide posebna hvala voditeli, g. vučitelu Birsá. Čüje se, da pripravljajo že opet novo igro. — Pa tudi za birmo se že pridno pripravla celo mesto. Popravljajo se vulice i hiše, vršijo se pevске vaje za moški i ženski zbor itd. Vüpamo se, da tudi prestolica dolnjega Prekmurja, Lendava ne bo zadnja v proslavi zgađovinskoga dneva, ka pride po 1000 letih opet slovenski pišpek na prekmursko slovensko zemlo. Za to bo že skrbelo občinsko poglavarstvo, šolska i cerkvena oblast.

Dopüst na firmo. Naši vojaki so se obrnoli na g. poslanca Kleklna, ka bi njim spravili dovoljenje, ka smejo priti domo k firmi, ki so ešče nej fermani. G. minister so poslancovo prošnje poslušnoli i ešče to sprosil, da se püstijo domo ešče tisti, ki do botrovje pri firmi. — Pošljite zato svedočanstvo od g. plebanoš svojim vojakom ki so ešče nej fermani, ali ki bodo botri, da pokažejo pri svojem komandanti i se pravočasno püstijo domo.

Za regulacijo Müre je po posredivanju poslanca Kleklna eta šuma določena: Od Melinec do Kota 800 jezero dinarov na našoj strani, na horvackoj pa 500 jezero, sküpnó milijon i tristojezero dinarov okroglo. Iz toga se pa vidi, kak

verno spunjavajo naši poslanci svoje poslanske dužnosti i keliko pomagajo našemu ljudstvu.

Kasarne v M. Soboti. Poslanec Klekl so prosili vojnoga ministra, da sprazni šole v Prekmurju i zida kasarno v M. Soboti. G. minister, kak i polkovnik generalnoga štaba, šteriva sta oba že bila v našoj Slov. Krajini, sta poslanci Kleklni obljúbila, da se zavzmeta za to stvar.

Pri vojnom ministri so bili poslanec Klekl. Naprle so prinesli več prekmurskih pritožb, kak na priliko odvzetje obleke naših Amerikancov, porušenje hiše Sobočan Janoša v D. Lendavi i vkrajo obleke naših vojakov. Minister si je zapisao vse stvari i obečao pomoč.

Šteri vojaki se püstijo domo. Poslanec Klekl so se zavzeli za vojake i 1900 rojene. Vojni minister njim je dao izjavo, dar vsi vojaki, ki so rojeni šterogakoli leta zato tudi i. 1900 rojeni, se püstijo te mesec domo, če posvedočijo, da so služili že v bivšoj austro-vogrskoj vojski. Kelkokoli so služili, če samo en mesec, zadostuje, naj to občina sam posvedoči i se komandam dopošlje. Lejko pošljete tudi te dokumente našim poslancom. A naznanite jedni, gde služijo naši vojaki.

Domača politika.

Obstrukcija. Znete ka je to? Obstrukcija se pravi, gda poslanci z svojimi govori preprečijo, ali preprečavajo, da se kakši krivičen zakon bar do časa ne zglsa eli zabrani kakša krivica. Takša obstrukcija se je vršila tudi zadnje dni marca v Beogradi. Vlada ne je držala svoje reči, da bi spoznala Radičove poslance, mi pa smo zato vladi napravili velike brige, da ne mogla pod streho spraviti kak je štela, proračuna. Govorili so većinoma i največ Slovenci, pač naša stranka, nadale srbski demokratje, kmetje i muslimani iz Bosne-Hercegovine. Začeli so se govori v soboto, držali celo noč, celo nedelo notri do poldesete vöre. Spanja nej bilo. Okstrukcijo je začeo naš poslanec bivši minister, Gostinčar dokončala sta jo z naše strani poslanca Klekl i dr. Kulovec z ednovörnim govorom vsaki. Ešče više 40 govornikov je bilo priglašanih, med njimi tudi g. Šiftar, ki pa neso govorili, ar smo od obstrukcije odstopili po želenji višjih krogov. Dokončali smo jo tak, da so Radičevci prišli tudi v zbornico i te smo vsi šli z velikim protestom vö i vladi pokazali, ka nas je več i samo krivica ne püsti glasati Radičevcom, da bi vrgli vladu, Vnogo smeja je napravilo med obstrukcijov to, da je eden minister zaspao v klopih i mi smo pitali predsednika, če sme minister spati. Celi Belgrad je bio presenečen, toga ešče ne vido i javno so priznali povsod, da so Slovenci najbolje vödržeči ljudje i da so oni rešili obstrukcijo prvo noč.

Nova vlada je sklenjena. Pašič je vrgo vö ž njé tiste radikalne ministre, štere je celi parlament poznao kak poštenjake. Na njuvo mesto so prišli tisti demokratje, ki nikak neščejo privoliti, da bi Horvatje i Slovenci dobili svojo autonomijo. Demokraski ministri so postali: Pribičević, dr. Grizogono, dr. Krizman i dr. Popovič. — Na vladi so zdaj tisti demokratje, ki so se dozdaj pokazali kak veliki sovražniki vere: pristaši dr. Žerjava.

Da Radičevci ne bi mogli glasati, so radikali proti zakoni ne pozvali vküp verifikacijskoga odbora, ki bi je potrdio v poslanstvu. Koga te odbor ne potrdi, ne more biti poslanec, čeravno je zvoljen. Radikalije to neso dovolili, da bi naši knige poglednoli, gde so poslanci zapisani i gda so jo naši do rok dobili, so njim jo po sili vzeli.

Kak smo sprejeli Radičove poslance? Naša stranka je z celim srcem

delala za to, da spravi Radičeve stranke poslance v Belgrad, ar ovak ne je mogoče pomagati srbskomi, horvackomi i slovenskomi ljudstvu proti krivicam. To prizadevanje, kak znamo, se je posrečilo. *Marca 29. je više 60* poslancov Radičove stranke stopilo v belgradski parlament. Gda prvi stopi voditeo Predavec, za njim ide velika vrsta horvackih kmetov i nekaj gospode — so prebledeli radikali — postala je na en hip smrtna tišina, zatem pa skoči srbski demokraski poslanec Gijoka Popovič, ki je Radičevce pripelao v dvorano, na klop, zakriči: *živeli Horvatje;* — naša stranka z muslimanskov i srbskov demokraskov ponavlja dobre frtao vöre z najprisrčnejšimi pozdravi: *Bog živi horvacke poslance. Bog živi horvacki narod. Horvacki orsag ne še prejšo.* (Još Horvacka ni propala, dok mi živimo.) To je tak genolo horvacke poslance, da so ništerni začeli jokati od veselja i genjenja i naši ž njimi vred. Radikali so pa pozdravili s tem Horvate, da neso njim dopüstili glasati. Da če bi to dopüstili, ka njim je šlo po zakoni, bi vlada spadnola i začelo bi se taki pravičnejše ravnanje v orsagi. Vsi horvacki i slovenski demokratje (12 horvackih i eden slovenski) so k Pašiči pristopili, naj te pokvarjeni režim ešče duže trpi. Tej ljudje nej so pozdravili horvackoga naroda zastopnikov. Vsikdar majo na jeziki „narodno zjedinenje“ i zdaj, gda se zaistino šče zvršavati zjedinenje v ljübezni, oni to preprečavajo. Zaslüžili so si zato, ka njim je opozicija (proti vladne stranke) kričala: „doli korupcija (pokvarjenost!) Izdajniki! Judašje! itd.“ — Kak smrt bleđi so poslühali demokratje, pomagači krivičnoga Pašičovoga režima te obsodbe i sedeli preplašeno, nemirno v poslaniških i ministerskih stolcih. Če do Vam pri političnoj agitaciji gučali od svoje stranke demokratje, pokažite njim dvéri i niti v guč se ž njimi ne vzemite, ar stranka ne vredna ne samo podpore, niti edne reči nej, štere se za lastne dobičke oda te, gda bi mogla siromaškomi narodi pomagati.

MALI OGLASI

Iz dobre družine kovački pomočnik delo išče. Razmi vsa kovačka dela: Opita naj se na uredništvu Novin v Črensovci.

Izjava.

Podpisana izjavljam, da nisem plačnica za dolgove, ki bi jih napravil moj mož Kelenc Matjaš. Kelenc Marija roj. Lešnjak

Barvajte piruhe le z

Što ne verje, naj posküši,

da jako dosta penez prihrani, če küpi: **cement, vapno, deske,**

late, tesan les, traverze, pleh, cveke, cementne rone, vse priprave za stüdenca itd. pri **V. BRATINA, KRIŽEVCI** pri Ljutomeri. (Ljutmerki).

SLOVENSKA BANKA

podružnica Dolnja Lendava

plača najbolje **dolarje in/zlate peneze.**

Smrti voda.

pisar: Hari Leopold ev. bogoslovec.

Nekak, gda bode šteo te naslov „smrti voda,*“ si bode tak premišlavao: pa takše tudi more biti? Bogme je štero ti prve, ali sledi vzeme pamet, vero, vüpanje i ljübeznost, i tak vmerješ brez vsega toga, i ta smrti voda je: alkohol. Navadna smrt je ne žmetna, či mi mammo pravo vero i vüpanje v Boga, tak bode naša smrt lehka i mirna, ar po smrti bode mela naša düša pri Bogi večno prebivališče. Ali či je naše telo smrti vode, alkohola rob, tak človek več ne pozna Boga, ne vere, ne ljübeznosti, njegov Bog bode potem pijača, tak bode samo materi ali služo, tak zgübi svoje versko i moralno čütenje. Kak bi lepi verski i moralni žitek živo cell človečanski narod, či bi toga nezmernega sovražnika, alkohola ne poznao. Kak blaženi bi bio družinski i socialni žitek, či bi drüge pijače ne bilo na sveti, kak čista voda, i zdrav bi bio ves narod, kak so bili stari Grki. Veliki kvar je, ka je naše slovensko ljüdstvo tudi tak veliki rob alkoholne pijače, za to bi mogla gledati vlada i vsi narodni poslanci, naj se širi med ljüdstvom treznost.* Ar je trezni, verski i moralni žitek vsake države, vsakoga ljüdstva fundament. Štera država, štero ljüdstvo ne zida na treznost, na vero i na moralo, tista država, tisto ljüdstvo nemore obstati, ar jo na nikoj dene te notrašnji sovražnik: pijanost, nevernost, i nemoralnost. (pokvarjenost.) Kak važno bi bilo pri nas, či bi vlada zaprti dala vse gostilne v soboto večer od 6 te vüre do pondeljek zajtra do 8-e vüre. Keliko ljüdi bi ostalo zdravih i pobožnih, keliko veselja bi bilo v družini, ar bi mož ne šo v gostilno, nego bi doma ostao med svojimi ljübljenim! Kak lepo bi bilo, či bi naše ljüdstvo v tistom vremeni, kda v gostilno ide, čtelo dober krščanski štamp, krščanske časopise i knige. Pri tom deli naj bodo voditelje naši krščanskoga mišljenja učitelje i vsi evangeličanski i katoličanski dühovniki. Kak veliko bi bilo naše veselje, či bi premagao krščanski düh brezverstvo. Kak veliko bi bilo naše veselje, či bi na püščavaj novoga žitka rožice cvele.

Zdaj mi pa dovolite, da Vam ništerne slike notripokažem z onoga polja, na šterom smrti voda, alkohol kraljüje.

Alkoholne pijače je že narod poznao pred jezero i jezero letami. Zhodni ljüdje, naimre so bili to Egipčianci, šteri so z palmovoga sada prešali vino. To pljačo Afrikanci ešče dnesden poznajo. Sledi so z sada, z meda i z vode redili pijačo, tak zvani „met,* šteroga ešče zdaj nücajo v Egiptomi i na otoki Madagaskari.

Dugo let so ljüdje drüge alkoholne pijače ne poznali. Ali potem so Egipčianci že z ječmena redili pivo i kre Srednjega morja živöči ljüdje pili trsovo vino. Potem ste se tevi dve pijači razširjavali med ljüdstvom. Z tem se je začnalo človeka telovno i düševno rüšenje.

Velike škode je naredo alkohol i ešče redi dnesden, da so zvün vina i pive pa ešče palinko (žganico) začnoli delati. Koli leta 1600. šo spoznali tisto, kak se more z žita palinko delati, sledi šo krumpiž tudi nücali za to. I potem z vinom, z pivom i z palinkov rüši alkohol naröda, ljüdstva telo i düšo.

Koli l. 900 so začnoli arabski zdravniki z vina čisti alkohol vövezeti, tak so dobili vinov alkohol, šteroga se z arabskov rečjov za „alkohol“ imenuvali. Ta reč to pomeni: čisto, dobro fino. Arabski zdravniki šo na to mislili, ka te čisti alkohol bodo samo za vrastvo nücali, zato šo tak mislili, ka žitek poduža, zato šo alkohol za žitka vodo imenovali. Na to šo si ne mislili, ka pö letah alkohol „smrti voda“ bode.

Štatistika nam kaže, ka edno fabrično delo, tisti delavec, šteri alkohol nüca v 5 vöraj, i trezen delavec, šteri samo tisto vodo pije pa v 4 vöraj včini. Zdravniki pravijo, ka dostakrat betegi i ranoj smrti je alkohol zrok. V bolnicaj jezero-jezer takših nesrečnih ljüdi vračijo, štere je alkohol spravo na nikaj. Štatistika nam kaže dale, ka med 25—34. let stari betežniki je 72%-a, šteri šo alkoholisti i drügi samo 28%-ov. Od 35—44 let stari že 86%-ov pride v vrstvo alkoholistov i samo 14% med trezne. Nesreča v fabrikaj tudi z alkoholistov 75%-ov i z trezni samo 25%-ov dosegne.

Alkohol prekrti žitek. Tisti možje, šteri alkohol nücajo, ne samo svojo družino zapüstijo brez krüha, nego svojo deco tudi na nikoj spravijo. Alkoholistični roditeljov deca je slaba, večkrat šo slabe pameti i v glavi zmešani. Razvüzdanih i alkoholističnih roditeljov nemarnost Bog kaštiga ešče v njihovom odvetki. Či bi ljüdje tisto veliko množino penez, štero na alkoholistične pijače trošijo, na živeš, na obleko, na bolše stanovanje trošili, te bi se v vsakoj državi, vsakoj družini zdignola dobrota i kultura, ljüdstvo bi lepše i bolše lahko živilo. Ali dokač milljarde i milljarde trošijo na alkohol, do tistoga mao de vretina srmaštva i betega alkohol. Pijani človek ne samb sebe i svojo družino slne v siromaštvo, nego krščanstvi i državi je tudi na kvar i na špot.

Pijan človek, ali kak mladenec skonča svoje lagvo življenje, ali či je močnoga tela, ka ga alkohol ne more hitro vničiti, te pred vremenom obstara i invalid postane. Či bi alkohol samo i tistom človeki naredo kvar, šteri ga pije, ne bi bio tak veliki kvar, tak bi lahko rekli: dobo je svojo plačo. Ali da poleg alkohola nedužno takši tudi trpijo, šteri šo nigdar ne vidli alkoholne pijače. Pijani človek si ne ve svoje činenje premisliti, hitro se bije, hitro brezi mišljenja kvar čini svojemi bližnjemi, največ bitja se od sobote večera do pondeljka zajtra zgodi, kda največ pijejo ljüdje. Med 100-mi vmorjenimi ljüdmu je 68-mim morilec pijan človek bio.

Alkohol ne kaštiga samo tistoga, šteri ž njim živi, nego i njegovo ženö i milo deco. Deca svojega očo pijanost v celom svojem žitki z trplenjom plača. Zato pa vi pijanci pomislite si na svojo nedužno deco. Od dneva do dneva vidimo tisto, veliko stradanje, štero alkohol redi. Šteri človek se prek da alkoholi, on se samo v gostilni čüti dobro, ogible se svojih čednih tovarišov, ogible se društva poštenih ljüdi. Takši delavec ne nese domo svoj tjedenski zaslužek svojoj družini i či ga žena na krüh prosil peneze, on z bitijom plača. Takšega človeka deca na vulcaj gorirastejo, rano se spoznajo z grehom i z razvüzdanoštvom. Kodivajo, kradnejo, naj sebi krüh morejo spraviti. V tovarnaj, v fabrikaj se največ nesreče v pondeljek zgodi, da šo delavci ešče pijani. V Ameriki je železničarom prepovedano alkoholne pijače piti. Šteri to ne zdrži, onoga odpošljejo z službe. Tak se branijo proti nesrečam. V Nemškom od leta 1905-ga železničarje tudi ne smejo piti, kda šo v službi i od tistoga mao je menje nesreč, močnejši šo i zdravejši tej ljüdje. Na Angleškom žene tudi preveč alkohola nücajo, 60 000 ljüdi vmerje tam vsako leto od palinke.

Alkohol ne da moč, ne krepi, ne segreva, nego beteg, nesrečo spravi onomi, što ga nüca i ešče njegovoj družini. Alkohol vsako leto več ljüdi vmori, kak vse ove nesreče. Zato šo nastavili takše društvo, štero je boj začnolo proti pijanosti. Takše društvo je Good Templar (či Gud-Templar)* red, štero društvo deco, žene, može na to šče nagnoti, naj ne pijejo alkoholistične pijače, dajo peldo ljüdstvu na trezen žitek Tiste pa, šteri šo pijani je, vö šče vračiti z toga betega.

** Pri nas se to društvo zove „Sveta Vojska“ ali pri šolaraj „Mladi junaki.“ Vr.

Prekmurski dijak.

Sprejem v drž. realno gimnazijo v M. Soboti.

Opozarjajo se vsi starši, ki mislijo vpisati svoje otroke v I. razred gimnazije na cdlok prosvetnega oddelka v Ljubljani, ki zahteva, da more vsak prijavitnik predložiti pri vpisanju „obiskovalno izpričevalo za sprejem v srednjo šolo“; brez njega ne bo pripustilo ravnateljstvo nobenega učenca k sprejemnemu izpitu.

Zato naj se priglasijo starši pravočasno pri vodstvu svoje osnovne šole, naj jim izda vodstvo na koncu tek. šolskega leta predpisano „obiskovalno izpričevalo“ i ne navadno „šolsko naznanilo.“ Ravnateljstvo.

Pošta.

M. Gröškovernjak. Beltinci. Za vašega sina vložili prošnja na ministerstvu. Če do vüzma ne bi bio rešen, prinesite pali njegov atres. Pa se vüpano, da se dobro reši prošnja vašega sina. Župan. Kobilje. Narodni poslanec Klekl šo na svojo prošnja, da bi se vam senje dovolilo, ped br. 204. od 10. marca te odgovor dobili, da se težko bo moglo vašoj prošnji ugoditi, ar šo proti vam glasali kmetijski oddelek trgovinsko obrtna kamara i kmetijska družba v Ljubljani. Stalno pa ešče nej odbita prošnja. Krčmar Štefana stariši. M. Sobota. Na posredüvanje poslanca Kleklina je minister zvünešnjih del njim pod brojom 1597. od 13. marca te odgovor dao: 1) Konzuli v Budapešti je zapvedano, da vse mogoče včini, ka vaš sin kem hitrej pride domo. 2) Pozve se, zakaj šo od njega zahtevali 5000 Din. I če bi šteri uradnik to tü kaj kriv bio, bo kaštigan. 3) Kak vsaki siromak se bo tudi vaš sin spravo domo, to je brezplačno. Fotivec Matjaša, vojaka starišam. G. Bistrica. Narodni poslanec Klekl šo na svojo prošnja, da se vam dapošljejo stvari vašega pokojnoga sina vojaka, 11. marca dobili te odgovor:

1) Ne šo znali za vaš atres, ar je sin pake iz Zagreba dobivao, zato neso vas mogli prle obvestiti; 2) febr. 1. pod br. 69. je komandant posloao vam cipele, knige, kapo, pas, plavo šolico, centi meter, dve kefi, držalce, harmonike, križ, tamborico, britvo, kufer, nož i 80 Din. 3) obleka je najdena, je ponošena, gornjo je pa odao pokojni ednomi žandari, kak je sve-dočo vojak Somek Karol, pajdaš pokojnoga. — Če ne bi gornje stvari dobili, dajte glas g. poslanci Kleklini. M. Rojko. Cankova. Prosili šmo v minister stvi, da moža rešijo. Zakaj plačüjete za oslobodjenja, da nišče proti zakoni vam ne more i ne sme pomagati. Zadosta je, da plačate na prošnja 25 Din. Štemplne, našetarov se pa ogible. Komi ste dali 1400 koron, da je to nepotrebnü strošek? Šerüga J. Pečarovci 86. Tüdi za vašega vojaka šmo se zvezeli. Cipot Marija. Mlajtinci. Prosili za vašiva dvojčeti, da slüžita vküp. Anton Sukič. Martinje hš. 153. Vašo pritožbo šmo tudi zročili na ministerstvu. — Če ne bi bilo nahitroma pomagano, vsi štirje ponovite svoje prošnje pri g. poslanci Kleklini. Če pa bodo prošnje rešene, jih obvestite, da jih ne do meli več na brigi. Skledar Št. Turnišče. Vojkovičov prekdali, štemplnov na prošnja ne je bilo vu pismi, plačali šmo iz svojega žepa 25 Din. na prošnja i to tudi napisali, ar prošnje nej bilo poleg. Št. Horvat. Gumilica. Popravite svojo klavnico, kak se predpiše za izvoz i nišče vam ne more zabraniti potem klanja za izvoz. Zvün Benkove klavnice v M. Soboti jih je že več za izvoz. Naznanite oblasti, da šo ščete za izvoz predalati. Marko Hozjan. M. Polana. Vložili vašo prošnja, gda dobimo odgovor, Vas obvestimo. K. V. Dolenci. Povej Farteki, da sem njegovo prošnja vložo 2. aprila pod brojom 11988. na min. za šume. Te broji šo dobro zamerkaite i me opomnite, če se dugo ne reši prošnja. Bencik Agota, Horvat Bara. D. Lendava. Vaše penzije se tečas ne morejo rešiti, dokač ne bo zglasan invalidski zakon. To leto bi se mogo, ar le kralj tak obljübo invalidom. Horvat S. Mihal. Trnje. Prošnja vložili, gda dobimo odgovor, te obvestimo.

Lepo gorice s popolnoma novim posloppjom pri Kapeli po vüre od železniške postaje šo odaji.

V hiši je velka pivnica,

posebna soba za gospoda z vhodom iz verande. Nadaljna pojašnila se dobijo v trgovini Čeh i Gašpar. M. Sobota (velka trafika.)

Amerikanci pozor!

Lepo posestvo z mlinom pri sv. Lovrenci v Slov. gor. (Štajersko) obsegajoče 70 oralov, od tega 38 oralov lepih gozdov, ostalo njiva, travniki, pašniki i sadovnjaki, se öda ž živim i mrtvim inventarom po ugodni ceni. Posestvo jo pripravno za parcelacijo na lepa menša posestva. Poizve se natančnejše pri:

gosp. Rud. Rola, gost. i mes. pošta sv. Andraž v Slov. gor. pri Ptuju.

Oglas.

En benzinmotor

na potačih za peljati, 8 konj moči na 2 cilindra še skoro novi. Žene to največšo mlatilnico. Je k odaji pri g. Probst-i (Kern) Lütverci bližaj je zavvedeti pri g. Probst-i ali pa pri

g. VOGLER Petanjska Slatina

Licitacija.

Občina Kobilje razglaša licitacijo za vsa dela k cerkvi, štera de se iz nova židala. Licitacija de se vršila dneva 13. toga meseca ob 2 vüri. Načrti i proračuni kak tñdi pogoji licitacije šo razvidni pri občinskem uradi od 8. vüre zaltra.

Občinski odbor.

* Edno notico šmo objavili samo, štero šo nam z Goričkoga poslali, proti pijanosti i napadno nas je za to delo ljübezni list „Szabadság.“ Vr.